

Briuselis, 2016 02 26
COM(2016) 112 final

**KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS AUDITO RŪMAMS, TARYBAI IR EUROPOS
PARLAMENTUI**

Valstybių narių atsakymai į Audito Rūmų 2014 m. metinės ataskaitos pastabas

{SWD(2016) 48 final}

TURINYS

1. Ataskaitos aprėptis	3
2. Pagrindiniai 2014 m. EAR ataskaitos ypatumai	3
3. Valstybių narių atsakymų santrauka	5
3.1. Veiklos rezultatų nustatymas	5
3.2. Kiekybiškai įvertinamų klaidų tipai – valstybės pagalbos ir viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimai.....	7
3.3. Patikimas finansų valdymas	9
4. Išvada.....	11

KOMISIJOS ATASKAITA

VALSTYBIŲ NARIŲ ATSAKYMAI Į AUDITO RŪMŲ 2014 M. METINĖS ATASKAITOS PASTABAS

1. Ataskaitos aprėptis

Remdamasi Finansinio reglamento¹ 162 straipsnio 5 dalimi, po to kai buvo paskelbta Audito Rūmų 2014 finansinių metų metinė ataskaita, Komisija tinkamai supažindino valstybes nares su ataskaitos turiniu.

Ši informacija buvo pateikta rašte ir trijuose jo prieduose, kuriuos turi užpildyti kiekviena valstybė narė, taip pat pridedamose atsakymų į klausimyno klausimus rengimo ir pateikimo gairėse. I priede pateiktas klausimynas, susijęs su konkrečioms valstybėms narėms skirtomis ataskaitos dalimis; II priede pateiktas klausimynas, susijęs su kiekvienoje valstybėje narėje audito metu nustatytais faktais, o III priede – klausimynas, susijęs su aktualiais nustatytais faktais dėl 2014 m. patikinimo pareiškime apibūdinto pasidalijamojo valdymo.

Šių metų ataskaitoje informacija pateikta pagal tris nustatytas temas. Tai: 1) veiklos rezultatų nustatymas; 2) kiekybiškai įvertinamų klaidų tipai – valstybės pagalbos ir viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimai; 3) patikimas finansų valdymas. Ataskaita teikiama kartu su Komisijos tarnybų darbinio dokumentu, kuriame pateikti valstybių narių atsakymai į I ir III priedų klausimus.

2. Pagrindiniai 2014 m. EAR ataskaitos ypatumai

2014 m. metinėje ataskaitoje Audito Rūmai atnaujino savo audito metodą ir ataskaitos struktūrą. Pagrindiniai audito metodo pakeitimai yra kiekybinis rimtų viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimų įvertinimas ir atitinkami 2013 m. ir 2012 m. duomenų patikslinimai siekiant užtikrinti rezultatų palyginamumą². Nauja ataskaitos struktūra (5–9 skyriai) atitinka 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijas.

Audito Rūmų 2014 m. atlikto audito rezultatai rodo, kad sąskaitose reikšmingų netikslumų nebuvo, todėl jie paskelbė teigiamą nuomonę dėl sąskaitų patikimumo³ (nuo 2007 m. visos Audito Rūmų nuomonės yra teigiamos). Išlaidų atveju Audito Rūmai nustatė, kad įvertintas 2014 m. mokėjimų klaidų lygis buvo 4,4 %, ir jis nedaug skyrėsi nuo 2013 m. buvusio 4,5 % lygio⁴. Išskyrus DFP 5 išlaidų kategoriją (Administravimas), visose kitose išlaidų kategorijose buvo reikšmingų klaidų. Konkurencingumo, sanglaudos ir Europos vaidmens pasaulyje išlaidų kategorijose įvertintas klaidų lygis buvo atitinkamai 5,6 %, 5,7 % ir 2,7 % – kiekvienu atveju daugiau nei atitinkami 2013 m. rezultatai⁵. Tačiau įvertintas gamtos išteklių išlaidų kategorijos klaidų lygis buvo 3,6 % mažesnis, nei atitinkamas 2013 m. rezultatas. Didžiausias klaidų lygis nustatytas sanglaudos srityje, po to atitinkamai, gamtos išteklių, konkurencingumo ir Europos vaidmens pasaulyje srityse. Toliau

¹ 162 straipsnio 5 dalis: kai tik Audito Rūmai perduoda metinę ataskaitą, Komisija atitinkamoms valstybėms narėms nedelsdama praneša tos ataskaitos detales, kurios susijusios su lėšų, už kurias jos yra atsakingos, valdymu. Valstybės narės turėtų atsakyti per šešiasdešimt dienų, tuomet iki kitų metų vasario 28 d. Komisija perduoda atsakymų santrauką Audito Rūmams, Europos Parlamentui ir Tarybai.

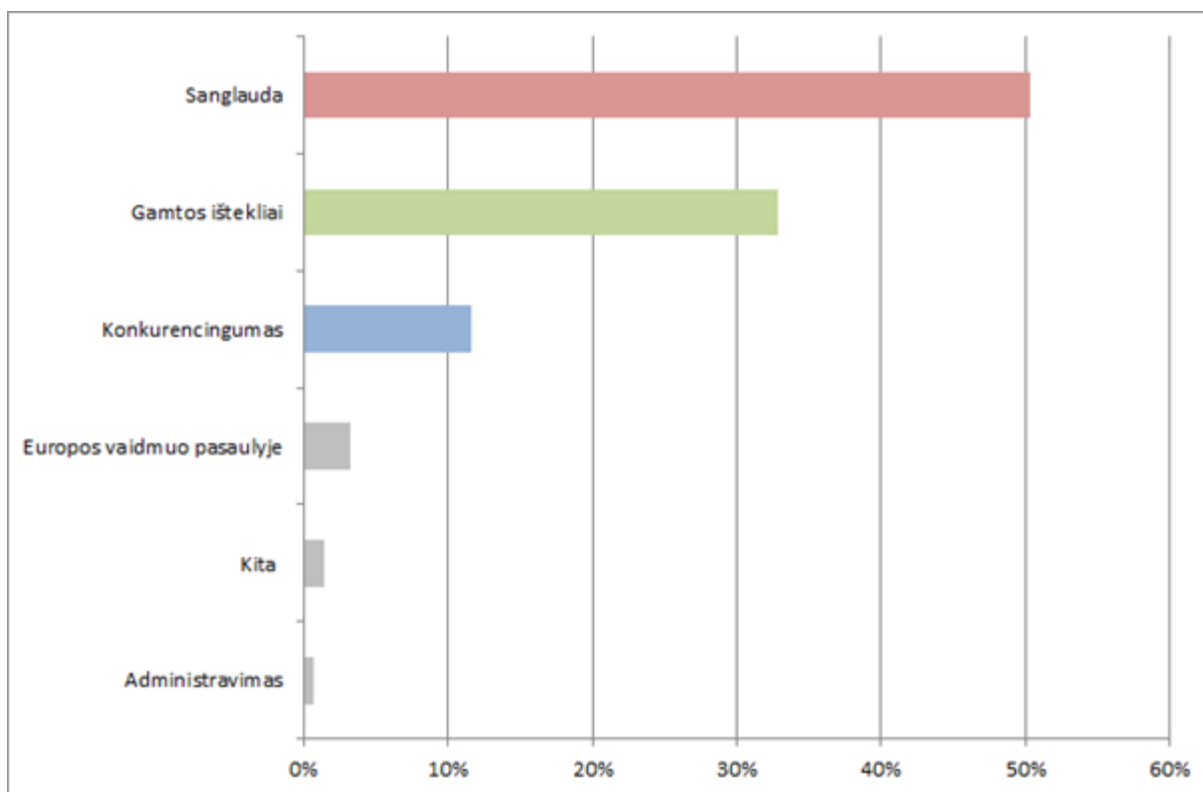
² 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 20–21.

³ 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 15.

⁴ 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 17.

⁵ 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 26–27.

pateikiamoje diagramoje parodytas bendras įvertintas 2014 m. klaidų lygis pagal DFP išlaidų kategorijas.⁶

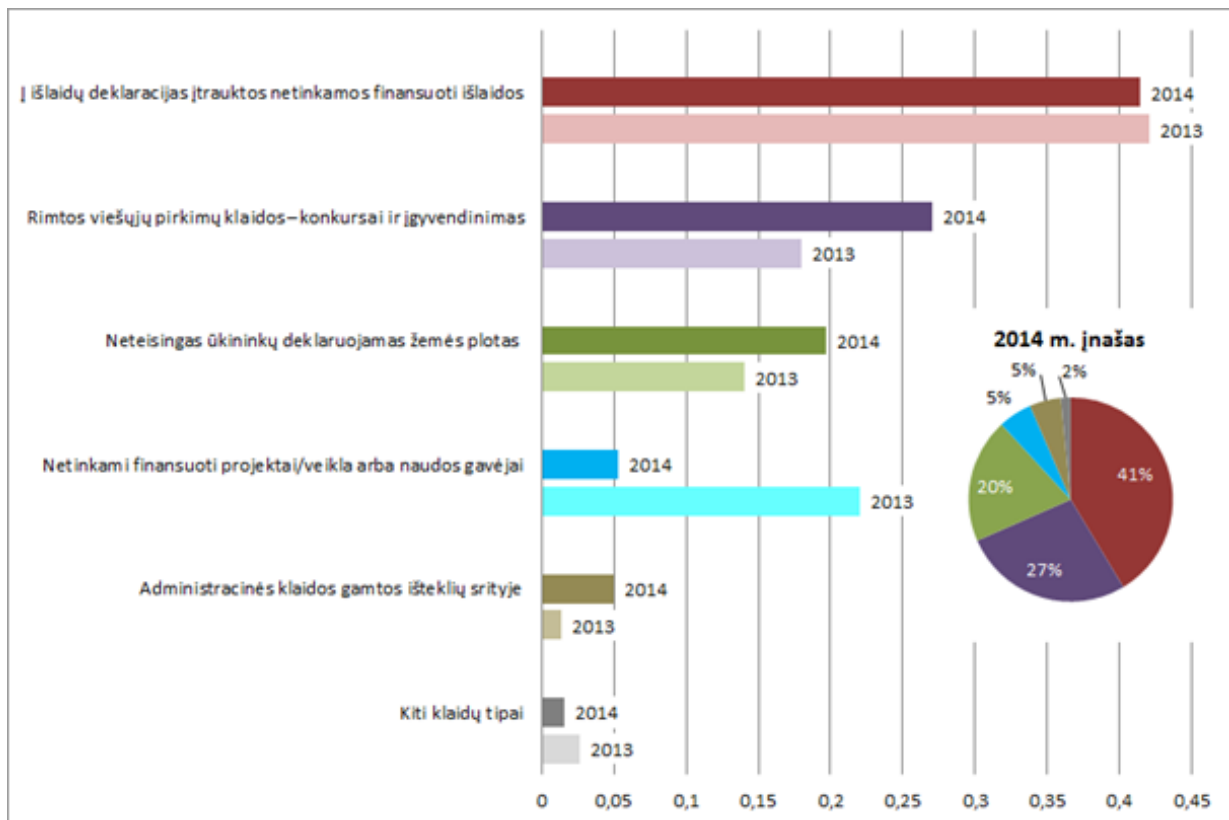

Audito Rūmų ataskaitoje taip pat nurodytos dviejų rūšių išlaidų programos: teisių į išmokas programos ir išlaidų kompensavimo schemas, kurios apima atskirus rizikos modelius⁷. Ataskaitoje nurodoma, kad 2014 m. tinkamumo finansuoti klaidų daugiausiai nustatyta išlaidų kompensavimo schemose. Išlaidų kompensavimo kategorijos klaidos apima didžiausius viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimus konkurso ir sutarties vykdymo etapuose. Teisių į išmokas programų atveju tipinės klaidos yra ūkininkų deklaruojami padidinti duomenys ir administracinės klaidos mokant išmokas ūkininkams⁸. Toliau pateikiamoje diagramoje nurodytos bendros įvertintos atskiro tipo klaidos.

⁶ 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 22.

⁷ 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 19.

⁸ 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 22–23.

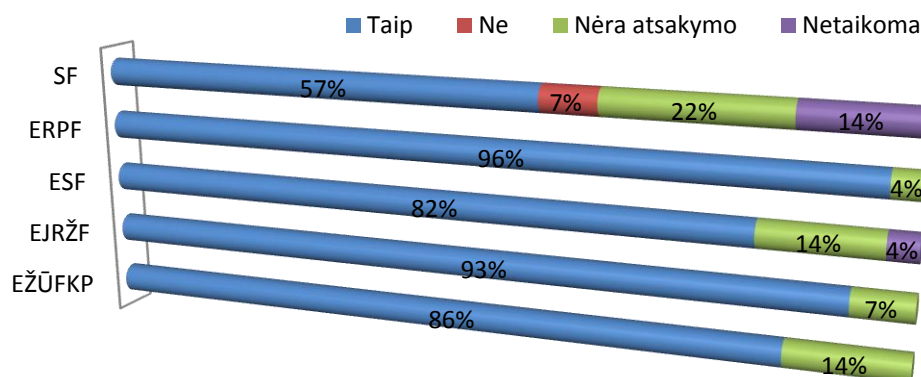
3. Valstybių narių atsakymų santrauka

3.1. VEIKLOS REZULTATŲ NUSTATYMAS

Audito rūmų metinės ataskaitos 3 skyriuje „Siekiant ES biudžeto rezultatų“⁹, analizuojami veiklos rezultatai pagal strategiją „Europa 2020“ ir nagrinėjami su naująja 2014–2020 m. DFP pradėti taikyti veiklos požymiai. Valstybių narių buvo teiraujama, ar jos jau taikė arba planavo taikyti bendrus penkiems ES fondams nustatytus rodiklius. Iš valstybių narių atsakymų paaiškėjo, kad beveik visos jos jau taikė arba planavo taikyti bendrus rodiklius keturiems fondams (Europos žemės ūkio vystymosi fondui (EŽŪFKP), Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui (EJRŽF), Europos socialiniam fondui (ESF) ir Europos regioninės plėtros fondui (ERPF). 57 % valstybių narių nurodė, kad jos taiko bendrus rodiklius Sanglaudos fondui, o 14 % valstybių narių teigė, kad jos bendrų rodiklių netaiko. Toliau lentelėje pateikiama išsamesnė informacija apie valstybių narių atsakymus.

⁹ 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 83.

Bendrų rodiklių taikymas atitinkamiems ES fondams (reikšmė procentais (%), kai 100 % reikia 28 VN)

Dėl išplėstinių arba papildomų rodiklių kelios valstybės narės (Prancūzija, Graikija, Lietuva, Liuksemburgas, Ispanija ir JK¹⁰) nurodė, kad jos taikė dažnai vadovaujančiųjų institucijų konkrečiai programai nustatytus arba papildomus ir į veiksmų programoms taikomą veiklos rezultatų planą įtrauktus rodiklius. Kai kuriais atvejais bendri rodikliai yra papildyti nacionalinio lygmens rodikliais. Pavyzdžiui, ERPF, SF, ESF Lenkija¹¹ taiko:

„daug rodiklių projektų lygmeniu, kurie buvo nustatyti remiantis Regioninės plėtros ministerijos Pagrindinių rodiklių bendruoju sąrašu. Į sąrašą yra įtraukti Europos lygmeniu fondų reglamentuose nustatyti bendri rodikliai ir nacionaliniu lygmeniu nustatyti pagrindiniai rodikliai.“

Portugalija¹² atkreipė dėmesį į tą faktą, kad 2014–2020 m. laikotarpiu veiksmų programoms, kurių tikslai panašūs, taikytini rodikliai buvo suvienodinti, ir kad „be Bendrijos bendrų rodiklių sąrašo dar yra suderintų nacionalinių rodiklių sąrašas“.

Valstybės narės taip pat pateikė sąrašus arba išsamesnę informaciją apie įvairius skirtingiems fondams taikytinus konkrečiai programai nustatytus rodiklius. Švedija¹³ nurodė, kad 9 ERPF programoms taikytini maždaug trisdešimt penki našumo rodikliai ir kad „maždaug trisdešimt veiklos rodiklių yra susiję su investicijų prioritetais ir konkrečiais programų tikslais“. Danija¹⁴ pateikė savo poveikio, našumo ir rezultatų rodiklių, taikomų EŽŪFKP, ESF ir EJŪŽF, sąrašą. Slovakija¹⁵ individualiai apibūdino Centrinės koordinavimo įstaigos nustatytus ir įvairioms programoms taikomus rodiklius, taip pat pateikė Europos struktūriniais ir investicijų (ESI) fondams taikomą rodiklių sąrašą.

Galiausiai, valstybių narių buvo paklausta, ar jos sugebėtų pateikti reikšmingus duomenis apie rodiklius, kuriuos būtų galima taikyti 2017 m. numatytoje atlikti DFP laikotarpio vidurio peržiūrai. Kai kurios valstybės narės, įskaitant Daniją, Prancūziją ir Graikiją¹⁶, nurodė, kad reikšmingų duomenų nebus įmanoma pateikti iki 2017 m.,

¹⁰ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 149, 159, 171, 175, 204, 207.

¹¹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 180.

¹² Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 186.

¹³ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 206.

¹⁴ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 144.

¹⁵ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 196.

¹⁶ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 144, 149, 159.

daugiausiai dėl to, kad tam tikros veiksmų programos bus tik pradėtos įgyvendinti, ir duomenys bus nereikšmingi. Graikija¹⁷ nurodė, kad:

„informacija apie pasiektus nacionalinius tikslus įgyvendinant strategiją „Europa 2020“ bus pateikta ESS¹⁸ pažangos ataskaitoje 2017 m. (ir 2019 m.). Tačiau veiksmų programos nebus įgyvendintos iki ataskaitos pateikimo 2017 m., todėl nesitikima pateikti kokių reikšmingų duomenų DFP laikotarpio vidurio peržiūrai“.

Ir Portugalija¹⁹, ir Lenkija²⁰ atkreipė dėmesį į tą faktą, kad buvo įdiegta išsami ataskaitų teikimo sistema, kuria užtikrinamas sistemingas kokybiškų ataskaitų teikimas. Vis dėlto, kaip pažymėjo Lenkija,²¹:

„ES fondų poveikio 2014–2020 m. finansinėje perspektyvoje nebus įmanoma apibendrinti tol, kol nebus padaryta pakankama pažanga – parengti suvestines išvadas 2017 m. bus per anksti.“

Kelios kitos valstybės narės, pavyzdžiui, Austrija, Čekija, Airija ir Slovėnija²², buvo įsitikinusios, kad iki 2017 m. būtų galima pateikti reikšmingų duomenų dėl programų, įgyvendinamų kai kurių fondų lėšomis. Čekija²³ pranešė, kad:

„pasinaudodama Čekijoje įdiegta veiklos vertinimo, pažangos ir raidos ataskaitų teikimo sistema, ji galės pateikti patikimus duomenis“.

Kroatija nurodė, kad ji pateiks išsamius duomenis, taip pat:

„bus galima pasinaudoti vertinimo rezultatais – tai turėtų padėti pagerinti ir galbūt supaprastinti valdymo ir kontrolės sistemas“.

3.2. KIEKYBIŠKAI ĮVERTINAMŲ KLAIDŲ TIPAI – VALSTYBĖS PAGALBOS IR VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TAISYKLIŲ PAŽEIDIMAI

2014 m. metinėje ataskaitoje Audito Rūmai nurodė, kad ES valstybės pagalbos taisyklės buvo pažeistos įgyvendinant 14 ERPF / SF projektų aštuoniose valstybėse narėse. Audito Rūmų nuomone, pažeidimų valstybės pagalbos srityje kiekybiškai įvertintos klaidos sudaro apie 1,5 procentinio punkto įvertintų klaidų regioninės ir miestų politikos srityse²⁴. Valstybių narių buvo paprašyta pateikti informaciją apie valstybės pagalbos taisyklių pažeidimus ir visas taikytas prevencines priemones.

Remiantis valstybių narių atsakymais, kai kuriais atvejais, pavyzdžiui, Prancūzijoje, Latvijoje ir Slovėnijoje²⁵, nebuvo jokių su valstybės pagalbos taisyklėmis ESI fondų srityje susijusių sisteminių problemų ar trūkumų, nors atskirų pažeidimų atvejų galėjo pasitaikyti. Bulgarija²⁶ atkreipė dėmesį į du tokius reikalavimų nesilaikymo atvejus – abu jie buvo nustatyti atliekant auditą. Pirmasis buvo susijęs su veiksmų programa „Bulgarijos ekonomikos konkurencingumo vystymas 2007–2013 m.“, antrasis – su valdymo sistemomis, kurios buvo sukurtos pagal iniciatyvą „Jungtiniai Europos ištekliai labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms“ (JEREMIE). Abiem atvejais audito institucija konsultavo atitinkamai vadovaujančiąją instituciją ir finansinius tarpininkus apie konkrečių taisomųjų veiksmų eigą.

¹⁷ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 159.

¹⁸ ESS – Europos statistikos sistema.

¹⁹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 186.

²⁰ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 180.

²¹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 180–181.

²² Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 107, 122, 130, 164, 201.

²³ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 130.

²⁴ 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 182.

²⁵ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 152, 170, 203.

²⁶ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 120–121.

Nors panašu, kad sisteminės problemos ar trūkumai nebuvo plačiai išplitę, kai kurios valstybės narės pranešė apie taikytas prevencines priemones.

Vengrija²⁷ nurodė, kad:

„kvietimų teikti pasiūlymus ir prioritetinius projektus atveju prie Ministro Pirmininko tarnybos veikianti Valstybės pagalbos stebėjimo tarnyba preliminariai nagrinėja valstybės pagalbos taisyklių laikymąsi arba per pirmojo lygmens patikras tai tikrina tarpinės institucijos ir (arba) vadovaujančiosios institucijos, remdamosi konkurso dalyvių pareiškimais.“

Prancūzija²⁸ pabrėžė tą faktą, kad Teritorijų tolygaus vystymosi tarnyba CGET²⁹ 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu ėmėsi įvairių veiksmų, įskaitant nacionalinės mokymo programos parengimą ir regioninių ekspertų valstybės pagalbos taisyklių srityje tinklo sukūrimą.

Liuksemburgas ir Slovėnija³⁰ nurodė, kad kontroliniai sąrašai yra pagrindinė jų taikomų prevencinių priemonių dalis, o Ispanija³¹ teigė, kad be kontrolinių sąrašų dar buvo taikoma ir rizikos vertinimo matrica.

Audito Rūmai atnaujino rimtų viešųjų pirkimo taisyklių pažeidimų atveju taikomą kiekybinio įvertinimo būdą, nes viešųjų pirkimų klaidos yra pagrindinis klaidų šaltinis ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos srityje³². Valstybių narių buvo paprašyta pateikti informaciją apie nacionaliniu lygmeniu nustatytas priemones, siekiant bendrai ir kiekybiškai įvertinti viešųjų pirkimo taisyklių nesilaikymo atvejus. Kai kurios valstybės narės (Airija, Latvija, Lietuva, Nyderlandai, Lenkija ir Slovėnija³³ nurodė, kad nacionalinės teisės aktai egzistavo, o dažniais atvejais į nacionalinę teisę buvo perkelti ES teisės aktai arba jais remiantis priimti nacionalinės teisės aktai. Lietuvoje³⁴ Viešųjų pirkimų tarnyba yra visapusiškai atsakinga už tai, kad veiksmų programa būtų įgyvendinama tinkamai, laikantis ES reglamentų reikalavimų, ir būtų užkirstas kelias pažeidimams. Latvija³⁵ teigė, kad:

„viešieji pirkimai vykdomi laikantis nacionalinės teisės aktų, kurie buvo parengti remiantis ES teisės aktų nuostatomis arba jas perkeliant.“

Galiausiai Airija³⁶ nurodė, kad:

„siekiant nustatyti aplaidumo sudarant viešųjų pirkimų sutartis atvejus, viešųjų pirkimų procedūros yra audituojamos ir tikrinamos pagal 1993 m. Kontrolieriaus ir auditoriaus bendrąjį (pakeitimo) įstatymą ir 2014 m. Vietos valdžios reformos įstatymą, o apskaitos pareigūnai yra atskaitingi už patirtas išlaidas“.

Ataskaitoje Audito Rūmai atkreipė dėmesį į viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymo atvejus kai kuriose valstybėse narėse³⁷. Atitinkamų valstybių narių buvo prašoma pateikti informaciją apie jų atitinkamų vidaus kontrolės sistemų galimas spragas ir trūkumus, dėl kurių galėjo atsirasti šie pažeidimai, ir pranešti apie taikytus

²⁷ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 169.

²⁸ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 153.

²⁹ CGET – *Commissariat général à l'égalité des territoires*

³⁰ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 170 ir 203.

³¹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 205.

³² 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 176.

³³ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 165, 169, 172, 179, 183, 202–203.

³⁴ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 172.

³⁵ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 169.

³⁶ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 165–166.

³⁷ 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 240.

taisomuosius veiksmus. Bulgarija ir Prancūzija³⁸ nurodė, kad pažeidimai atsirado dėl sudėtingų viešųjų pirkimų procedūrų ir kvalifikuotų darbuotojų, sprendžiančių šias viešųjų pirkimų problemas, trūkumo. Rumunija³⁹ pranešė, kad:

„naudos gavėjų lygmeniu įdiegtos vidaus kontrolės sistemos viešųjų pirkimų srityje yra nenuoseklios, iš dalies perteklinės, ir jose daugiau dėmesio skiriama formaliems proceso tvarkingumo aspektams, o objektyvus kokybės aspektų vertinimas nėra vykdomas.“

Siekdama ištaisyti padėtį, ji įdiegė „2014–2020 m. laikotarpio viešųjų pirkimų nacionalinę strategiją“, kurioje numatyti veiksmai viešųjų pirkimų proceso teisėtumui ir kokybei užtikrinti“.

Prancūzija, Lenkija ir Ispanija⁴⁰ paminėjo, kad konkrečios mokymo programos, skirtos viešųjų pirkimų srities darbuotojams, buvo pagrindinė priemonė siekiant užtikrinti geresnį viešųjų pirkimų klausimų administravimą.

3.3. PATIKIMAS FINANSŲ VALDYMAS

Valstybės narės toliau stengiasi skatinti patikimą finansų valdymą aktyviai naudojamos supaprastintą išlaidų apmokėjimą, geriau atlikdamos valdymo tikrinimą ir teikdamos tikslesnes ataskaitas dėl finansinių priemonių.

6 skyriuje⁴¹ Audito Rūmai rekomenduoja, kad valstybės narės turėtų geriau pasinaudoti Bendrųjų nuostatų reglamente ir 2014–2020 m. programavimo laikotarpio ESF reglamente nustatytais galimybėmis, susijusiomis su supaprastintu išlaidų apmokėjimu.

Dauguma valstybių narių, tarp jų Kipras, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas ir Jungtinė Karalystė⁴² pranešė, kad 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu supaprastintas išlaidų apmokėjimas kiek įmanoma dažniau naudojamas visiems fondams. Lietuva⁴³ nurodė, kad 2015 m. vadovaujančioji institucija surengė konferenciją „Galimybės taikyti supaprastintą išlaidų apmokėjimo tvarką 2014–2020 m. laikotarpiu“, siekdama supažindinti su:

„galimybėmis taikyti supaprastinto išlaidų apmokėjimo tvarką ir jos teikiamą naudą administruojant ES struktūrinius fondus“.

Graikija⁴⁴ nurodė, kad ji visus veiklos vykdytojus supažindino su naujausia informacija apie supaprastintą išlaidų apskaičiavimo taikymą ir juos atitinkamai apmokė, o Lenkija⁴⁵ tvirtino, kad nors supaprastinto išlaidų apskaičiavimo taikymas buvo numatytas, „jį taikyti nėra privaloma ir galutinį sprendimą šiuo klausimu priima atskirai kiekviena vadovaujančioji institucija“.

Švedija⁴⁶ pabrėžė tą faktą, kad ji jau įdiegė ESF supaprastinimo modelį, ir kad „vyriausybė aktyviai skatinta supaprastinimą“.

Galiausiai, Portugalija⁴⁷ įsteigė supaprastinimo centrą ir Vystymosi ir sanglaudos agentūrą (AD&C). Jos tikslas – „pranešti vadovaujančiosioms institucijoms apie

³⁸ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 116, 150.

³⁹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 191.

⁴⁰ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 150–151, 181–182, 205.

⁴¹ 2014 m. EAR metinė ataskaita, p. 203.

⁴² Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 148, 153, 158, 163, 170, 174, 176, 209.

⁴³ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 174–175.

⁴⁴ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 161.

⁴⁵ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 184.

⁴⁶ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 207.

susijusius aspektus šioje srityje siekiant skatinti intensyviai naudotis supaprastintu išlaidų apmokėjimu įvairiuose sanglaudos fonduose (ERPF, ESF ir Sanglaudos fonde)⁴⁷.

Kaip ir ankstesniais metais, EAR pranešė, kad didelėje dalyje sandorių regioninės politikos, užimtumo ir socialinių reikalų srityse⁴⁸ nustatytos kiekybiškai įvertinamos klaidos; valstybių narių valdžios institucijos turėjo *pakankamai informacijos*, leidžiančios išvengti klaidų arba jas nustatyti ir ištaisyti, prieš patvirtindamos išlaidas Komisijai. Valstybių narių buvo paprašyta pateikti informaciją apie tai, ar jos įdiegė priemones, kad pagerintų valdymo tikrinimą ir padidintų patikrų, atliekamų prieš patvirtinant išlaidas Komisijai, veiksmingumą.

Dėl kai kurių patobulinimų atliktuose valdymo tikrinimuose Liuksemburgo⁴⁹ vyriausybė pateikė priemonių pagal ERPF ir ESF sąrašą, kuris apima naują *ex post* sąrašą, gaires, mokymus ir susitikimus, kuriais siekiama pagerinti žinias apie supaprastintą išlaidų apmokėjimą.

Portugalija⁵⁰ tam tikrais atvejais pateikė nuorodą į veiksmų plano įgyvendinimą ir pranešė, kad tvirtinančioji institucija, prieš pateikdama mokėjimo paraiškas Europos Komisijai, atlieka keletą patikrų. Jei kyla abejonių dėl:

„išlaidų, kurios turi būti patvirtintos, teisėtumo ir tvarkingumo, siekiant atsargumo, atitinkamos sumos atimamos iki tol, kol tos problemos bus išspręstos“.

Ispanija⁵¹ taip pat pranešė, kad veiksmų planai buvo įgyvendinti ir:

„kompensavimo ataskaitų atrankos ir patvirtinimo procedūrose atlikti patobulinimai, patobulinti kontroliniai sąrašai, peržiūrėti įvairių vietos įstaigų pirkimo dokumentai ir t. t.“.

Kipras⁵² nurodė, kad dauguma klaidų buvo

„vietos valdžios institucijų sudarytose statybų sutartyse ir valstybinių universitetų sudarytose programinės įrangos kūrimo sutartyse, ir kad perkančiosioms organizacijoms yra nurodyta kreiptis į Nukrypimų ir skundų centrinį komitetą, kad būtų išnagrinėti tokių sutarčių pakeitimo prašymai, pateiktos rekomendacijos ir nuomonė, taip pat būtų tarpininkaujama su susijusiais rangovais siekiant išspręsti ginčus“.

Dėl ataskaitų apie finansines priemones kokybės kai kurios valstybės narės (pvz., Kipras, Slovėnija ir Švedija⁵³) nurodė, kad jos laikėsi Komisijos gairių ir naudojos naujais šablonais, ir kad kai kuriais atvejais patobulinimų nebuvo reikalaujama, nes buvo laikoma, kad ataskaitų kokybė gera.

Kitos valstybės narės nurodė, kad buvo padaryta pažanga. 2015 m. lapkričio mėn. Prancūzija⁵⁴ įsteigė finansinių priemonių darbo grupę siekdama stebėti su priemonėmis susijusią pažangą ir konsoliduoti informaciją. Bulgarija⁵⁵ įdiegė plačiai taikomą pusmečio ir metinių ataskaitų apie finansinę priemonę JESSICA teikimo sistemą.

⁴⁷ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 188.

⁴⁸ EAR metinė ataskaita, p. 185 ir 202.

⁴⁹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 176.

⁵⁰ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 188.

⁵¹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 203.

⁵² Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 128.

⁵³ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 128, 202, 206.

⁵⁴ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 150.

⁵⁵ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 115.

4. IŠVADA

Komisija jau įsipareigojo įgyvendinti į rezultatus orientuotą ES biudžetą, o tai atitinka visiškai naują požiūrį į ES investicijas ir išlaidas, kurio Audito Rūmai kviečia laikytis savo 2014 m. metinėje ataskaitoje⁵⁶. Vienas iš pagrindinių šio naujo metodo ypatumų yra veiklos rezultatai, kurie yra vertinami taikant patikimo finansų valdymo principus⁵⁷.

Valstybių narių atsakymai į prieduose pateiktus klausimus rodo jų nuolatinį įsipareigojimą užtikrinti patikimą finansų valdymą aktyviai skatinant naudoti supaprastintą išlaidų apmokėjimą, geriau atlikti valdymo tikrinimą ir teikti ataskaitas dėl finansinių priemonių. Remiantis daugelio valstybių narių pateikta informacija, viešųjų pirkimų problemos taip pat sprendžiamos derinant nacionalinės ir ES teisės aktus. Kaip teigia Čekija, Kroatija, Belgija, Suomija ir Vokietija⁵⁸, tais atvejais, kai nustatoma trūkumų, taikomos šios trūkumų šalinamo priemonės: mokymo programos, dažnesnės patikros vietoje ir sumų susigrąžinimas.

Valstybių narių šiais metais pateikti atsakymai taip pat rodo, kad vis geriau suvokiamas poreikis sukurti veiksmingus veiklos rezultatų principus ir orientotis į rezultatus. Beveik visos valstybės narės nurodė, kad veiklos rezultatams nustatyti jos nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu taiko visiems fondams bendrus ir tikslinius rodiklius. Vis dėlto žemas programų įgyvendinimo lygis galėtų reikšti tai, kad reikšmingų veiklos rezultatų duomenų 2017 m. DFP laikotarpio vidurio peržiūrai nebus galima pateikti. Panašu, kad reikšmingesnius duomenis bus galima gauti pagal daugumos 2018 arba 2019 m. numatytų programų veiklos rezultatų planus. Latvija⁵⁹ padėtį apibendrina taip:

„duomenų apie pasiektus rezultatus kiekis gali skirtis pagal skirtingas prioritėtines kryptis, atsižvelgiant į atitinkamą fondą, *ex ante* sąlygų įvykdymą ir teisės aktų raidą nacionaliniu lygmeniu.“

Baigiamajame pareiškime Danija reziumuoja valstybių narių akivaizdų bendrą įsipareigojimą dėl veiklos rezultatų ir ES biudžeto, orientuoto į rezultatus⁶⁰:

„itin svarbus ES biudžeto tinkamo įgyvendinimo aspektas yra rezultatų pasiekimas ir užtikrinimas, kad šie rezultatai padės siekti bendrų politikos tikslų. Todėl Danijai yra svarbu, kad dėmesys ir toliau būtų sutelktas į rezultatus orientuotos sistemos sukūrimą, daugiau dėmesio skiriant rezultatams, ir ES projektų poveikiui. Todėl mes palankiai vertiname tai, kad metinėje ataskaitoje šiems klausimams buvo skirtas didesnis dėmesys.“

⁵⁶ EAR pirmininko V. Caldeira CONT kalba, Briuselis 2015 11 10.

⁵⁷ EAR metinė ataskaita, p. 84.

⁵⁸ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 55, 122–126, 64.

⁵⁹ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 168.

⁶⁰ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, p. 211-212.